P’îr Ĥemîdê Bek’irê Ûsib

JI XEZINA ULMÊ ŞÎXADÎ

T’ILBÎS
1998

ЕЗИДСКИЕ МОЛИТВЫ

по рукописям духовного лица
пира Хамиде Бакре Мабуби
(1912-1987)

RÎZMA NIVÎSÊ

1. Şeda sibe zû ……………………………………………15
2. T'erqîn…………………………………………………16
3. Di'a…………………………………………………….18
4. Beyit'a p'ira ………………………………………….. 21
5. Di'a ya Hîvê …………………………………………..22
6. T'esmîlî li e'rdê-l………………………………………23
7. Di'a t'esmîlî e'rdê-2 …………………………………….23
8. Qewlê Êzîd…………………………………………….24
9. Qewlê Cim'a Cimlete…………………………………28
10. Qewlê Qereferxanî……………………………………..32
11. Qewlê Ferxedin………………………………………..35
12. Qewlê Zebûn ………………………………………….44
13. Qewlê e'rd u e'zman…………………………………..48
14. Beyit'a heyi male……………………………………….49
15. Qewlê Boreborê………………………………………….53
16. Beyit'a şex Mende Ferxa………………………………57
17. Beyit'a şex Ale Şemsa…………………………………61

1. Se’da sibê zû[1]

1 Şehda[2] miqîm[3] Ellah[4],
2 Şîxadî – ĥebîb[5] Ellah,
3 Şêxsin[6] – r̂esûl Ellah,
4 Merge, Meqlûb sela,
5 Silava me Mergê,
6 Cemayê[7] binîmayê,
7 Lalişe xwedanê[8] qubê[9],
8 Ciyê êzdîxane lê dikine sicûdê.
9 Heqê min – Şîxadî,
10 Baqiyê min – Melîşîxisin[10],
11 Dînê min – Şerfedîn,
12 Mesebê min – melî Fexiredîn,
13 Ĥeca min – Qubildar[11],
14 Îtqeta min – Êzîdê sor,
15 Ciyê sinîxan lê dibine mor.
16 Sinîme[12], sinîme,
17 Şêx, p’îr, hosta, merebîme,
18 Ser̂t[13] evdê kaniya Sipîme,
19 Mirîdê şêxê Adîme[14],
20 Her ĥemd Ellah[15] şikir[16] ezî êzdîme.
21 P’îrê min – hostayê min,
22 Şêxê min – mewlayê min,
23 Derdê min – dua’yê[17] min,
24 Şehdetiye xwe nave Tawisî melek’ daye.

---

[1] (15-16)
[2] *şe’da*
[3] *mik’ûm*
[4] *Elah*
[5] *ĥebûb*
[6] binêr *melik Şêxsin*
[7] *cimayê*
[8] *xudan*
[9] *Qube*
[10] *Melîşîxisin*
[11] *Qubildar*
[12] *sunîme*
[13] *ser*
[14] *şêx E’dî*
[15] *Herĥemdila*
[16] *Şikir*
[17] *dia'*

2. T’erqîn[18]

1 Selam Elê[19],
2 Nazil Elê[20],
3 Ela qebûl,
4 Minet cinet,
5 Cinet ji nûr,
6 Eleyî Te’ala[21],
7 Te’ala r̂esûl,
8 Qebûl dua’[22],
9 Fetĥa[23] int’în[24],
10 Qewlî int’în,
11 Qismî xetm[25],
12 Make – makînde,
13 Qulib mace Nûne[26],
14 Delîl mirace Nûne[27],
15 Îlahî e’lêkûm[28] t’ece Nûne[29],
16 T’erqîneke dixûnim,
17 Dengê xwe hiltînim,
18 Nav–dik’irê Şîxadî, melî Şîxisin tînim.
19 T’erqîne ji Ya Sînê[30],
20 Dem–deme xafe Nûne[31],
21 Şehde[32] her qanûne[33],
22 Xerqê Şîxadî K’afe, Nûne[34],
23 Ewlayî, mewlayî,
24 Feqîrê simlayî,
25 Wellah[35], Billah[36][û Tillah],
26 Miletê Adem r̂êşûl Ellah,
27 Ev eda[37] emane[38],

---

[18] (16-18)
[19] *sela melê*
[20] *elêê*
[21] *tie’ala*
[22] *di’e’a*
[23] *fet’iĥa*
[24] *e’nt’im*
[25] *xitim*
[26] *macenûne*
[27] *miracenûne*
[28] *e’lêkim*
[29] *t’ecenûne*
[30] *asîn*
[31] *xafenûne*
[32] *şe’de*
[33] *nerqenûne*
[34] *k’afenûne*
[35] *Welila*
[36] *webila*
[37] *ede*
[38] *emen*

28 Emane qisma zêdeye,
29 K'ulindayî, k'ulind xeta,
30 Xeta ji xêb,
31 Xerac xezeb,
32 Afû r̂e'met,
33 Şêx û p'îr,
34 Hosta, merebî,
35 Yar birê axretê,
36 Bin dara zincilt'ê,
37 Hev digrin t'erîqetê.
38 Xitimî tihabê,
39 Sinet min ceme[39],
40 Şile't mixerin,
41 Kaniya Sipî qulbe be,
42 Ĥeĉê kesê ser dîn k'ete,
43 P'ar lê[40] nede. Amîn, amîn.

Fet'ĥa t'emametî Şîxadî!
R̂ehme[41] li dê û bavê hostayî!

3. Dua'[42]

S. 1
1 Her ĥemd Ellah[43], her ĥemd Ellah,
2 Seyîdîne – nebîne,
3 Şivate zedenîne,
4 T'ebîbî qulebîne,
5 Îlahî mewlîne,
6 Ferz il[44] e'lemîne.

S. 2
1 Dua'kî[45] dixwezim e'nzelî r̂a[46],
2 E'nzelî menzelî r̂a,
3 Xwedanê[47] Miĥemed E'lî r̂a,
4 Fetĥa qedel bevşî mom r̂a,
5 Qewlî K'emala r̂a,
6 Bizirgayê Xweda r̂a,
7 E'ynat[48] – beyînet'ê K'erîm[49] Ela r̂a,

---

[39] *minceme*
[40] *tê*
[41] *r̂eme*
[42] (18-21)
[43] *herĥemdile*
[44] *ferzil*
[45] *di'akî*
[46] *ra*
[47] *xudan*
[48] *e'yînet'*
[49] *k'erîm*

8 Ji zê r̂a, zîyaret r̂a,
9 Demîra e'zet r̂a,
10 Not ĥezar eshabê[50] heqîqet r̂a,
11 Semara sefa r̂a,
12 Sefa e'zîz r̂a,
13 Ji Xidir nebî[51] Xidir Eyîlas r̂a
14 Danzdeh ĥezar nebîyê xas r̂a,
15 Danzdeh ĥezar weliyê xas r̂a,
16 Ji Aqûb p'êẍember[52] r̂a,
17 Ji Ûsibê nebiya r̂a,
18 Dawid[53] p'êẍember r̂a,
19 Neh kur̂ê[54] Aqûb p'êẍember r̂a,
20 Seyîd Miĥemedê k'ibîr [r̂a],
21 Wesil[55] Quranî r̂a[56],
22 Şêx E'bd il-Qadir Gêlanî[57] r̂a,
23 Avokê Senemî r̂a,
24 Çil çar p'îr̂ê Demirqat r̂a,
25 Ûnis p'êẍember r̂a,
26 Cercîz p'êẍember r̂a,
27 Seyîd p'êẍember r̂a,
28 Haziyanî R̂om r̂a,
29 Xaziyanî R̂om r̂a,
30 P'adşayê mek'em Medînê r̂a,
31 Mifriq da Mişriq,
32 Mişriq da Mifriq,
33 Eva dua'–diroza nûr û nedera Şemsê eynî [minî] T'evrêzî r̂a.

S. 3
1 We siqana[58] we t'iya'na[59],
2 We kesanê e'lîme dan[a][60],
3 Delaletî fesilê minî Adem,
4 K'ulî–k'ulî xaliq[61] Ellah,
5 Ya melek ehsab,
6 Sihab li tem,
7 Melih sebirî,
8 Melih sit'irî,
9 Melih gorî,
10 Melih sûret r̂eme[62],
11 Qurbana nebî Îsmayîl qebûl.
12 Qebûl qurban,

---

[50] *e'sab*
[51] *Xidirnebî*
[52] *P'êẍember*
[53] *Davît*
[54] *kur*
[55] *weyîsil*
[56] *Qiran*
[57] şê *E'vdil Qali Gêlanî*
[58] *wesiqana*
[59] *wet'iya'na*
[60] *wekesanê e'lîmedan[a]*
[61] *xalq*
[62] *sûretreme*

13 Meẍbûbî[63] Ellah[64],
14 Sifrayî[65] Celîl[66],
15 Berek’et Îbrahîm Xelîl.
16 Xem nebe, dem nebe,
17 Mal–r̂isqê te zêdabe,
18 Eva nan û êmeka,
19 Xêra miriya qebûlbe.

4. Beyt’a p’îra[67]

S. 1
1 P’îro, qedrê te geleke,
2 Dergewan derê cinetê weke[68],
3 P’îr Ĥecî Miĥemed bûye[69] p’îrê şêx Îsn Ĥesnanekî.

S. 2
1 P’îro, qedrê te girane,
2 P’îr bûye camiya ĥemû mêrane.

S. 3
3 P’îro, p’îrê bav [û] pisa (e),
4 P’îr, t’û kesî netirse,
5 R̂ê û me’niya bavê xwe di pirse[70].

S. 4
1 P’îr ji atqatê[71],
2 P’îr bûye p’îrê şefa’etê[72],
3 Çi p’îrekî k’afil demane,
4 P’îr bûye p’îrê axirzemane.

S. 5
1 P’îr ji bedîl,
2 Berî qalê, berî qîlê,
3 Not ĥezar sal min tu dîtbû qendîlê[73].

R̂ehme li dê–bavê hostayî!

---

[63] *mexbûr*
[64] *elah*
[65] *surp’e*
[66] *celîl*
[67] (21-22)
[68] *veke*
[69] *biye*
[70] *dipirse*
[71] *at’qat*
[72] *şivae’t*
[73] *Qendîl*

5. Dua' ya hîvê[74]

Amîn, amîn!
T'ifalêke eledîne.
Şêxê Ĥesenî xaldîn,
Hîveke Xudeye,
Duȓeke qîmetiye,
Hîve.
Nuĥ – qizmêtî Nuĥ.

6. T'esmîlî li e'rdê - 1[75]

1 Eşed heq, meşed heq,
2 Nar heq, nûr heq,
3 Xwedê heq, heqil heq,
4 E'rdê Dewrêş Adem,
5 Êzdiyo, tu bexê silt'an Êzîdî,
6 Xwedê sitariye dua' ȓuĥê[76] te bike.

7. Dua' t'esmîlî li e'rdê - 2[77]

1 T'eslîmî t'eslîmatê,
2 T'eslîmî Dewrêşê e'rd,
3 Ya Dewrêş e'rd,
4 Bixefirînî, bisit'irînî,
5 Sihabê ȓuhê wî bikî,
6 Berxa Êzîda[78],
8 Toqa Tawis melek'[79] istiyê wî da ne,
8 Toqa silt'an Êzîd istiyê wî da ne.

8. Qewlê Êzîd[80]

S. 1
1 Êzîd didim[81] medehe[82],
2 Lalişe xwedanê[83] qubê,
3 Xelat kirim sitêra sibê.

---

[74] (22)
[75] (23)
[76] *riĥ*
[77] (23)
[78] *Êzdîd*
[79] *Melek*
[80] [31] (24-27)
[81] *dudo*
[82] *medeye*
[83] *xudan*

S. 2
1 *Xelat kirim sitêra sibê,*
2 *Sê ĥerfa qebûl kirim,*
3 *Ez hatime r̂abe,*
4 *R̂abirim, birime pêşe,*
5 *Von ĥerfa*[84] *dikim t'evt'êşê*[85].

S. 3
1 *Ji hev kirin Ĥeşem*[86], *Qurêşe*[87],
2 *Ĥeşem, Qurêşe ji hev kirin,*
3 *Sê ĥerfa qebûl kirin,*
4 *Qal, qîl di hev kirin,*
5 *Xalqê feqîr mixfî*[88] *kirin,*
6 *Feqîre mixfîne r̂êya*[89] *xwe r̂azîne,*
7 *Destê silt'an Êzîdda we'danîne.*

S. 4
1 *K'ivş bûne nasebirin,*
2 *Dahir*[90] *bûne nae'şirin,*
3 *Silt'an Êzîd xwedanê xofa kêm dikirin.*

S. 5
1 *Xwedanê xofa ta'liya*[91],
2 *Hûn werin vergirin siliya,*
3 *Dest bigrin*[92] *dîwanê E'devîya*[93],
4 *Ji wê bibînin şayan, xoşiya,*

S. 6
1 *Şayan, xoşiya li wê bibînin,*
2 *Mal wan wara namînin,*
3 *Serê xwe r̂êya*[94] *silt'an Êzîd nehêwşînin.*

S. 7
1 *Mal naminin li wan wara,*
2 *Xwedanê ketnan k'ala,*
3 *……………………………(?)*

S. 8
1 *Feqîr heye denge,*
2 *Deng dike ĥezar r̂enge,*
3 *Ĥemûye mor ser zenge.*

---

[84] *vê ĥerfê*
[85] binêr *t'eftîş*
[86] *ĥeşem*
[87] *kurêş*
[88] *mifqî*
[89] *r̂iya*
[90] *deher*
[91] *teliya*
[92] *bikin*
[93] *e'dewiya*
[94] *r̂iya*

S. 9
1 Ser xenge ĥemûya more,
2 Cahilê nefsa[95] wî xare, ne li jore,
3 Ĥizreta wî silt'an Êzîdê sore.

S. 10
1 E'limayî bin wêlo,
2 Qasidê êlimiya[y]î sêlo,
3 Sêlim qasidê êlimiya.

S. 11
1 Girîvanê[96] lê şîdiya,
2 Silt'an Êzîd mişûre ĥemû ciya.

S. 12
1 Silt'an Êzîd ĥemû ciya mişûre,
2 Nêzîke, ne [yî] dûre,
3 Xewasê[97] behrê[98] k'ûr̂e.

S. 13
1 Wan qesira, wan sûka,
2 Wan mifta, wan sindirûka[99],
3 Em ĥeyrî[100] cotê bûka.

S. 14
1 Cotê bûka zor qumaşin,
2 Ewe cindî hûra basin,
3 R̂ojê sê cora diçine dîwana Şîxadî, wanar̂a tên dewra maşin.

S. 15
1 E'rifê[101] Beẍdayê,
2 Hûn werin bikin t'evdîrê[102] r̂ayê,
3 K'ê dît [dot] şîr bide dayê.

S. 16
1 Îlahiyo Semede[103],
2 Ĉi canikê nazik ĥede,
3 K'ê ber bedenê biwelide welede.

S. 17
1 Îlahiyo te şikir,
2 Nava xasê dîwana Şîxadîda bûne dik'ir,
3 K'ê dot hemed, dayîkî bûne buk'ir[104].

---

95 *nevis*
96 *girevan*
97 *qewas*
98 *be'r*
99 *sindûk*
100 *ĥeyîr*
101 e'raf
102 *t'eyîbîr*
103 *semed*
104 *bik'ir*

S. 18

1 Xezîna ĉep û r̂aste,
2 Silt'an Êzîd k'ilît–mifte destê xwe bîraste,
3 Ilimê[105] Şîxadî peva[106] r̂aste.

S. 19

1 Lolema, lolema,
2 Qesira hûr binyane[107],
3 Horî lê r̂awestan[e],
4 Ĥuleyî[108] bejna wan[e]
5 Şerabe li k'asane,
6 K'as dane ser destane,Birêne pêşiya xasane,
7Xasê dîwana Şîxadî lê bûne baristane[109],
8 Dîwana Şîxadî heqê wan[e].

T'emametî Şîxadî!
R̂ehme li dê–bavê hostayî!

9. Qewlê cema cimae'ta[110]

S. 1

1 Qewlê cema[111] cimae'ta[112],
2 Xelqo, we dikim nesîĥeta[113],
3 Werin bibînin ĥuk'umeta[114].

S. 2

1 Guhdar bin ji guhdêra,
2 Dibêjime[115] xwedanê[116] xêra,
3 Werin guh bidine qewlê mêra.

S. 3

1 Dibêjime we dîwanê xasa,
2 R̂ê û bera r̂ênasa,
3 R̂êbera, r̂êfera,
4 E'babet bikin her pênc fera.

S. 4

1 Her pênc ferê heqîqetê,

---

105 *ulm*
106 *p'eve*
107 *biniyan*
108 *ĥuleyî*
109
110 [31] (28-32)
111 *Cima'*
112 *Cimleta*
113 *nesilĥet*
114 *ĥukmet*
115 *dibêjme*
116 *xudan*

2 Şêx û p'îr, hosta û merebî, yarû birê[117] axretê[118],
3 Mefer û sinetê,
4 Îro dine, [sibê] bandê axretê.

S. 5
1 Ĥalê me, ĥalê Denûne[119],
2 Eva qewla qewlekî qanûne,
3 Ĥerĉê kesê vê qewlê [ne] xebîre,
4 Bê şêxe, bê p'îre, bê hostê, bê merebîne,
5 Ewan p'ar dîwana mîr nine.

S. 6
1 Zor birin behrê[120] te'rî,
2 Mijûl dibûm vî mirarî,
3 [Ji] vê dine çûme wê dine, hev cara xweȓa ne bijarî.

S. 7
1 Lawo[121] te ȓê lêne,
2 Koro te haj ȓêne,
3 Lawo tu k'oçekî, extîyara[122] ne şikêne[123].

S. 8
1 Çi lawekî cersojî,
2 Ĉirake bi ȓojî,
3 Lawo, tu k'oçekî, extîyara ne ĥebojî[124].

S. 9
1 Çi lawekî bê wesilî[125],
2 Ne ji qewlê Xudê, ne ji ĥedîsa ȓesulî.

S. 10
1 Qebûlo ji ĥasin,
2 Mehekê mêra hene k'asin.

S. 11
1 Mêra û mehekê,
2 Vediqetînime ber metrekê,
3 Jê der dixin k'êmê xwekê.

S. 12
1 Hasinî çak şivête,
2 Avîtine nava agir û pête,
3 Wekî mehek pê nekir şête.

---

117 *yar û birê*
118 *arxet*
119 *denûn*
120 *be'r*
121 *lao*
122 *extiyar*
123 *neşkêne*
124 *neĥebojî*
125 *bêwesûlî*

S. 13
1 Hew najva avîtine nava yêre,
2 Wekî mehek pê nekin k'êre.
3 Hew paş va avîtine qenter, ew jî mêre.

S. 14
1 Gelî mêra dibêĵime we heder-heder,
2 Ĥerĉê serhol bire ber,
3 Ewî sere xwe ȓêya[126] silt'an[127] Êzîdê sor da birî bû li ser.

S. 15
1 Sîyar kirim berê qebirê,
2 Kire sêrî hevsarê sebirê,
3 Bir çû ber dergayê e'mrê.

S. 16
1 Zîn ji qudret, bor berke,
2 T'ac û t'acp'oş,
3 E'babet bikin xerqe.

S. 17
1 Xerqe e'babet kin,
2 Ȓastiya lê kin,
3 Me'niya der kin.

S. 18
1 Bihuşta[128] baqî,
2 Milk'ê e'babetkirê sedîq,
3 Aqil, fe'm, yol û t'erîq,
4 Met'ebê me met'ebê dî.

S. 19
1 Bihuştada xoşî hene,
2 Cem e'lamêd wane,
3 Ew p'erwendê limoyêd mene.

S. 20
1 Hûn werin limoyê cinetê,
2 Ȓa dibe serêliyayê nav Mişatê,
3 Dike gazî xwedanê xêra û xizmetê.

S. 21
1 Deft'erada hene mişûr[129],
2 Bihuştada hene qesir û qisûr,
3 Dar di k'eske, berg di nûr,
4 Kanî layîq[130], ferş û mermer.

---

126 *ȓiya*
127 *sult'an*
128 *buhuşt*
129 *Mişûr*
130 *laîq*

S. 22
1 Mişûrada hene deft'er,
2 Bihuştada hene qesir û yekser,
3 Dar di k'eskin, berg di zêr,
4 Kanî layîq, ferş û mermer.

S. 23
1 Ĥudûr kirin şiva bi def,
2 Sinet pê best'eref.

S. 24
1 Sinet xaş mikane,
2 Dumişqa têda[131] girt dîwane,
3 Dîwana Şîxadî, melek' Şîxîsin[132] heqe wane.

10. Qewlê Qere Ferk'an[133]

S. 1
1 Sivekê r̂abûm[134] sewda bûm,
2 Ĥalek ji min p'eyda bû[135],
3 E'wil P'adşayê[136] min xwe bû.

S. 2
1 Sivekê r̂abûm bê ĥiş bûm,
2 K'etime nivînê nexaş bûm,
3 Bendê Melek'ê[137] e'rş bûm.

S. 3
1 Çi siveke xurûre,
2 P'adşayê min daye destê melik Fexiredîn[138] ilm[139]*, berat'[140], mişûre[141],*
3 Go: «Fexiro, bixûne, çendî jore, çendî jêre.»

S. 4
1 Çi siveke nedire,
2 P'adşayê min daye destê melik Fexiredîn ilm, berat', deft'ere,
3 Go: «Fexiro, bixûne, seranser[e].»

S. 5
1 Çî siveke sore,
2 P'adşayê min daye destê melik Fexiredîn xeta more,

131 *tê da*
132 *Şîxîsin*
133 [31] (32-35)
134 *r̂abûm*
135 *p'eyîda bûm*
136 *P'at'şa*
137 *Melek*
138 *Ferxedîn*
139 *ulm*
140 *berat*
141 *mîşûr*

3 Go: «Fexiro, bixûne berî jêre, berî jore.»

S. 6
1 Çî siveke xaşe,
2 P'adşayê min daye destê melik Fexiredîn xeta r̂eşe,
3 Go: «Fexiro, bixûn binamiya e'rd, e'zman[142], e'rşê.»

S. 7
1 Çî siveke bi qîmetiye,
2 Şêx Fexirê[143] Adîya pirsek P'adşayê xwe kiriye,
3 Go: «E'zîzê min, mobeta berî binamiya e'rd û ezman çi bû, çi p'eyda dikir.»

S. 8
1 Şêx Fexirê Adîya pêş P'adşayê xweva va wediweste,
2 P'ê dide p'ê, dest dide deste,
3 Go: «E'zîzê min, mobeta berî binamiya e'rd û e'zman çi bû, çi lê dibarest[e]?»

S. 9
1 Şêx Fexirê Adîya P'adayê xwe deyn[144] dike xeberdane,
2 Go: «E'zîzê min, tu hadirî, tu qadirî,
3 Te derê qendîlê[145] ber k'ê vedikirî?»

S. 10
1 P'adşayê min go: «Fexiro weye,
2 Xeberê Xwedê – xeberê teye,
3 Derê qendîlê ber Şêxûbek'irê feqîr vedikirin.
4 Berî mêr–melek'a xerqê[146] qîmetî, Şêxûbek'ir feqîr ber dikirin.»

S. 11
1 Şêx Fexirê Adîya P'adayê xwe deyn dike xeberdanê,
2 Go: «E'zîzê min, te e'rdê çêkirîye bihuşt û doje,
3 Go, e'zmana kirîye hîv û r̂oje.»

S. 12
1 Go: «Fexiro, weye,
2 Xeberê Xwedê – xeberê teye,
3 Min e'rdê çêkirîye bihuşt, doje,
4 E'zmana melik' Fexiredîn[147] kirîye hîv, melik Şemsedîn[148] kirîye r̂oje.»

11. Qewlê Ferxedîn[149]

S. 1
1 R̂ojekê Lalişe,

---

[142] *e'sman*
[143] *Şêferx*
[144] *deyîn*
[145] *Qendîl*
[146] *Xerqe*
[147] *Melikferxedîn*
[148] *Melikşemsedîn*
[149] (35-44)

2 E'refatê xuş-xuşe,
3 E'zîz meli[150] Fexiredîn ĥalekê[151] xaşe.

S. 2
1 R̂ojekê Ĥek'arê[152],
2 Mêr cema[153] bûne mix̂arê,
3 E'zîz meli Fexiredîn hatiye ber ferwarê.

S. 3
1 R̂ojekê înê,
2 Mêr cema bûne xezînê,
3 Seb xatirê bavê sitî Xatûnê.

S. 4
1 R̂ojekê xudûre,
2 Pevk'etin cindiyê mîre,
3 E'zîz meli Fexiredîn nûr bû xweyî nûre.

S. 5
1 R̂ojekê r̂ojane,
2 Me pirsin xelqê e'limî[154] zane,
3 Werin mirinê bidin beyane.

S. 6
1 Mirin heye heqiye,
2 Ser mirinê nedin diye,
3 Ber mirinê nedin sergêra,
4 Ĥeĉî kesê wê r̂a,
5 E'zîz meli Fexiredîn fiĥêl kin boy[155] kinarê Xwedêr̂a[156].

S. 7
1 Dilê minî xeme,
2 E'limno[157] dibêjime we,
3 E'zîz meli Fexiredîn çarşemê bûye, çarşemê hilda gedeme.

S. 8
1 R̂ojekê Şame,
2 Dik'ir geîyan çendî ame[158],
3 E'zîz meli Fexiredîn ser xurbet[159] t'emame.
4 Ser xurbêyî bethal ba biçû heta welî val bû.

S. 9
1 Şemso, hatiye ser me mecale,

---
[150] binêr *melik*
[151] *halekê*
[152] binêr *Heq war*
[153] *cima*
[154] *e'alim*
[155] *boyî*
[156] *Xudê*
[157] *e'alemo*
[158] *e'am*
[159] *xurba*

2 Şems dibêje mêran û mêrsera,
3 Ber nek'evin mal-zêr̂ê dine,
4 E'zîz meli Fexiredîn vegerîn me t'enêr̂a.

S. 10
1 Sicad deng dike pê r̂a,
2 Ĥeĉa kesê wê r̂a,
3 E'zîz meli Fexiredîn vegerînin me t'enê r̂a.

S. 11
1 Birê nav Sicaye,
2 Ĥeznî da maye,
3 Biramo, k'afira nemaye bê biraye.

S. 12
1 Birê nav Nasirdîne,
2 Hêsir ĉe'va tê r̂iĥîne:
3 Biramo, biratiye çikas şîrîne.

S. 13
1 Nasiro, birayê min tuyî,
2 Car–cara veduxurî,
3 Naşî min nebî, şêx Mend vedisuyî.»

S. 14
1 Birê mine hadirin,
2 T'u nedira min negirin,
3 Siĥî ezî bimirim, paşî min delaliye şêx Mend ser xwe r̂a bigirin.

S. 15
1 Birê mine dêm birî,
2 Serê birî nayê k'irî,
3 E'zabê bavê bidin boy[160] *kurî.*

S. 16
1 Birê, mine e'sasa[161]*,*
2 Bira şêx Mendê Fexira r̂ûnê dîwanê xasa,
3 Eşqî yal bira bigêr̂înin dolyan k'asa.»

S. 17
1 Birano, ĥetanî ezî xaş bûm,
2 Fexirê r̂eş bûm,
3 Berat' û bexş bûm.

S. 18
1 Bexş û berat',
2 Hindî welat,
3 Mirenê zor aşiq dinê kirine xelat.

S. 19

---
[160] *boyî*
[161] *asas*

1 Birano, em birane amanetê[162]*,*
2 We sinet û sinetxan,
3 Sinet ȓeze hin ȓezwane.
4 Sinet ȓeze t'êre t'ijî,
5 Nan û naz–ne'met[163] *û xêre.*

S. 20
1 Şêx sineta here sexbêre,
2 Sinet ȓeze e'nzele,
3 T'ijî xoxe, t'ije biye,
4 Ber sinetê vegirin gulîya.

S. 21
1 Gulîya jê vegirin,
2 Heq ȓêya[164] *Şîxadî ve sekirin*[165]*,*
3 Beha dî[166] *feqîr û jar pê didebirin.*

S. 22
1 Birano, em birane,
2 Ĥeĉî kesê nik ȓewastyane,
3 Amanetê we malê xelîfetane.

S. 23
1 Mala xelîfeta bara wa mîr bin,
2 Bermaliyê wan feqîr bin,
3 Pêşqedemê wan şêx û p'îr bin.

S. 24
1 Dibêjime we gelî şêxan û p'îran,
2 Bernedin fêniyê mîra,
3 Ebadet[167] *bikin feqîra.*

S. 25
1 Ebadet[168] *bikin xerqeyê,*
2 Ew şuxuleke ĉêk pê biye,
3 Ew libasê bavê meye.

S. 26
1 Bavê meyî ew libas ber bû,
2 T'acekî nûranî ser[î] bû,
3 Wî t'acî ȓa gelekî neder bû.

S. 27
1 ……………………………… ,
2 Gava e'rd û e'zman dixuȓî,

---
[162] *anemet*
[163] *naznemet*
[164] *ȓiya*
[165] *vesekirin*
[166] *bahadîh*
[167] *e'babet*
[168] *ebabet*

3 Sitîya[169] beniya xwe dibiȓî.

S. 28
1 Dibêjime we gelî sitîyano,
2 Neĥerifînin k'ofîyan,
3 Dest nevêjine zer xirbiyan.

S. 29
1 Şemsanî ȓabe ji p'îyane.
2 Seb xatirê şêx Fexirê Adiyane.

S. 30
1 Dilê min bêje,
2 Dilê minî bêyî dibêye,
3 Ȓuĥ k'işand dest û p'êye,
4 Ĉe'v ma hîviya kesan weliye.

S. 31
1 Qasidê ȓuĥê min t'êcire,
2 Siĥeta ȓuĥê min dibire,
3 Birano, min destûre we xatire.

S. 32
1 Qasidê ȓuĥê min delale,
2 Ȓuĥ k'işand misqal–misqale,
3 Ȓuĥ çû, ma qelbekî betale.

S. 33
1 Qasidê ȓuĥê minî leze,
2 Borê minî lezî–beze[170],
3 Xilaz nabim eze.

S. 34
1 Yek ser minȓa sekinî, ĉe'vî mînanî t'ase,
2 Neyînûk şivatê dase,
3 Pêĉî mînanî misase
4 Ĥev xazila wî xelqê cahilî, bêyî sûcî, bê biniyate.

S. 35
1 Dibêjime we xelqê cahêle[171],
2 Ebadet bikin qulba helêle,
3 Ebadet bikin qulba nûre,
4 Ebadet bikin şûre.

S. 36
1 Ew şûrêd malêd babane,
2 Sereka çendî berane,
3 Ew derba şêxan û p'îrane.

---
[169] *sit'î*
[170] *lezî-leze*
[171] *cahil*

S. 37
1 ………………………………… ,
2 Qerqerê min birîn gaz û nîve,
3 Biramo çi dinyake bê hîvîye.

S. 38
1 K'efenê min birîn ĥîjde gaze,
2 Danîne ser cinyaze,
3 Ser min digirîn welî, biraziye.

S. 39
1 Biramo, birê mine r̂astî,
2 Yê t'irba min bîrastî,
3 Yê kevrê selîmê min guhastî.

S. 40
1 Biramo, birê mine heqîqetê,
2 Qalbê min t'irbêda r̂ast kin
3 Mala heqiyê nas kin.

S. 41
1 Biramo, dibêjme we t'aqete,
2 Pêşîmamekî bo min dik'ete,
3 Giriye sere min vedik'ete.

S. 42
1 R̂ê girtin, çûne male,
2 Biĉûk ĥetanî t'ifale,
3 Şemso baqî xaş be înşala[172].

S. 43
1 Wêda[173] hebûn efendî û qadî,
2 Go: «Ji nav me çûne melek' Fexiredînê pisê Adî,
3 Hatiye nav me Şerfedînê mahdî[174].»

S. 44
1 Aşiqa go: «Hîne, ho bi hîne,
2 Yê bîna melek' Fexiredîn nav me çûne, em k'îya k'îne?»

S. 45
1 Eva sindirûke[175] sore,
2 Têda[176] Fexirê more,
3 Meleka k'işande e'rşê jore.

S. 46
1 R̂abe bavo, hey r̂abe,
2 Çarşem r̂oja ĥesave,

---

172 *îşela*
173 *wê da*
174 *Madî*
175 *sindrûk*
176 *tê da*

3 Şêx Mend maye bê bave.

S. 47
1 Eva[177] sindirûke zere,
2 Eva t'abûe zere,
3 Meleka k'işandibû e'rşê sere,
4 Ber melkê Ek'bere[178].

S. 48
1 Eva sindirûke r̂eşe,
2 Eva t'abûte r̂eşe,
3 Têda Fexirê k'eleşe,
4 Meleka k'işandibû e'rşê,
5 Ber Melek'ê mirazbexşe.

S. 49
1 Eva sindirûke sipîye[179],
2 Eva t'abûte sipîye,
3 Têda Fexirê gulîye,
4 Meleka k'işandibû e'rşê êlîye,
5 Ber melkê[180] Bêrîye[181].

S. 50
1 R̂abe bavo, hey r̂abe,
2 Çarşem r̂oja ĥesave,
3 Şêx Mend maye bê bave.

12. Qewlê zebûn[182]

S. 1
1 Çi zebûnekî[183] meksûre[184],
2 Bal e'zîz melî Fexiredîn bihata destûre,
3 Minê medih[185] bidana behrê[186] k'ûre.

S. 2
1 Çi zebûnekî kêm t'aqete,
2 Bal e'zîz melî Fexiredîn bihata e'cazete,
3 Minê behra emekê[187] bida zor wesfete[188].

---

[177] *eve*
[178] *yek ber*
[179] *sipi*
[180] *melek*
[181] *bêrî*
[182] (44-48)
[183] *Zebûn*
[184] *mesûr*
[185] *met'ĥ*
[186] *be'r*
[187] *e'miq*
[188] *wesbet*

S. 3
1 Cema bûn zerbave,
2 Wê behrê bidin cebabe,
3 Têda hene duȓ û cewhere[189].

S. 4
1 Mediha bidin kitîr[190],
2 T'extê te lê emîn,
3 Ya Ȓebî, tî Te'alî[191], tî Besîr.

S. 5
1 Xasa mîr dît, kire nase,
2 P'adşaye[192] dure, mobete, k'ase,
3 Kire ȓik'nê çendî e'sase[193].

S. 6
1 Kirin ȓik'in, ȓik'inî,
2 Diȓ ji heybeta[194] hincinî,
3 Sor bû, sipî bû, sefirî.

S. 7
1 Sor bû, sipî bû, sefirî, geş bû,
2 Ne e'rd bû, ne e'zman bû, ne e'rş bû,
3 P'adşayê min k'ê ȓa k'êfxweş bû?

S. 8
1 P'adşaye min k'ê ȓa herê kir,
2 Şaxa mobetê lê kir,
3 Ĥesiniya xwe cihê kir.

S. 9
1 Lê kiriye şaxa mobetê,
2 Dest avîte qelema qudretê,
3 Hew paş va şêxê ometê.

S. 10
1 P'adşaye min ĥuk'mê xweyî girane,
Danî bû nav wan zor erk'ane[195],
Go: «Xerzê[196] nûrî çi nîşane?»

S. 11
1 Xezcê nûrî bave[197],
2 Du cewar hatine nave,

---

[189] *cewar*
[190] *k'ivîr*
[191] *e'gali*
[192] *P'at'şa*
[193] *asas*
[194] *hêbet*
[195] *mek'an*
[196] *xerc*
[197] binêr *bab*

3 Yek e'yne[198]*, yek ĉe've.*

S. 12
1 Yek e'yne, yek beşere,
2 P'adşaye min dabû[199] *dorê xebere,*
3 P'adşaye min zane k'ê li sere, k'ê li bere.

S. 13
1 P'adşayê min ĥuk'mê xweyî ȓewa,
2 Mexsûs dak'ete[200] *cewa,*
3 Sinet mae'leq[201] *mabû*[202] *hewa.*

S. 14
1 Mae'leq mabû hewa sinete,
2 Birine bal[203] *P'adşaye min hurmete*[204]*,*
3 E'zîzo! Me te ĥizret û mobete.

S. 15
1 Mobet danî, qendîl[205] *avîte nave,*
2 P'adşaye min pê hilanî bû ĉe've,
3 Go: «Min çi got bû duȓê, duȓê weriya bû ave.»

S. 16
1 Av li duȓê weriya bû,
2 Behr pengiya[206] *bû,*
3 P'adşaye min merk'ebê[207] *siwar*[208] *bû,*
4 Ser geriya P'adşaye min.

S. 17
1 Merk'ebêyî siware,
2 Seyîdî çar k'inare,
3 Lalişa nûrîn sekinî heq û ware.

S. 18
1 Heqû warî sekinî,
2 Havênek avîte behrê, behr meyînî,
3 Duxanek[209] *jê duxinî*[210]*,*
4 P'adşaye min çardeh t'ebeq[211] *e'rd û e'zman pê nijînî.*

S. 19

---

[198] *e'ne*
[199] *da bû*
[200] *da k'ete*
[201] *maliq*
[202] *ma bû*
[203] *bali*
[204] *ĥuriyet*
[205] *Qendîl*
[206] *pingiya*
[207] *mork'eb*
[208] *siyar*
[209] *dûxanek*
[210] *duxûnî*
[211] *tebek*

1 P’adşaye min R̂eb il-Semede[212]*,*
2 Xuliqand çiqa horî, milyak’ete[213]*,*
3 Pê çêkir doje[214]*, cinete.*

S. 20
1 Doje, cinet çê dikirî,
2 Dur̂a qendîl nav dikirî.

S. 21
1 P’adşaye min e’rşa kir sefere,
2 Sixir kire ker bi kere,
3 Kire r̂ik’ina çendî menbere[215]*.*

S. 22
1 P’adşaye min e’zman bîraste,
2 Mobet qewza r̂aste,
3 T’ext çê kir, mek’an guhaste.

T’emametî Şîxadî!
R̂eme li dê-bavê hostayî!

13. Qewlê e’rd û e’zman[216]

S. 1
1 E’rdê go: «E’zmano, xox, bîh, zeyt'ûne,
2 E’zman go, e’rdê go: «E’zmano, giliyê te r̂aste,
3 E’rd dibîze ji xirabî dive wê bêne berdest[e] min.»

S. 2
1 E’zman go: «E’rdo! Tu birê minî li serî,
2 Wê wî dikî bêberî teyê ser,
3 Min çê kire naz-nemet, tirî,
4 Îro şûnda ez tuyê hev r̂a bibine bira.»

S. 3
1 E’zman got: «E’rdê, bese bike wê gotinê,
2 Ser te dibe qetil, buxdan, zinê,
3 Ewin miclîsa dinyayê digerin e’cêbê dine.»

S. 4
1 E’zman gote e’rdê: «Ser min heye r̂oj û hîv,
2 Ez çêtirim zêr û zîv.»

S. 5
1 E’rdê got: «E’zmano, ezim e’rdê dewrêş,

212 *remil semede*
213 *miliyak’et*
214 *doze*
215 *mehber*
216 (48-49)

2 Ser min digere cimlet (cime'ta) cêş,
3 Qe kesekî k'ubar neçûye pêş!»

S. 6
1 E'rdê got: «E'zmano, bihare, zeyît'ûne,
2 Ser min heye gul, r̂iĥan, beyîbûne.»

S. 7
1 E'rdê go: «E'zmano, qudreta melka remanî[217] (melkê zemînê),
2 Hatiye ser min çar nave giranî,
3 Encîle, T'erate, Zebûne, Firqanî.»

S. 7
1 Encîl k'itaba xaĉp'arêzane,
2 T'erat ya cihûdane,
3 Zebûn ya êzdiyane,
4 Firqan ya e'ceme.

14. Beyt'a heyî malê[218]

S. 1
1 Mala min, r̂o derk'etiye cîda,
2 R̂o derk'etiye ji cîda,
3 Serê min qurbabe nûra Şemsî Êzdîna,
4 Daye çarde t'ebeq[219] e'rd û e'zman.
5 Geliyê Lalişê,
6 Her çar qulba goveka diniya,
7 Nifûsî mefûs encerî t'emam,
8 Behrê Qirmisê, pişta gê û masî[220] da,
9 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

S. 2
1 Mala min, daye behra Qirmisê, pişta gê û masî da,
2 Gelî şêxan û p'îran, extîyar[221], k'oĉek û beden miskîna[222],
3 Werin derê r̂eşbelekê vekin, belgê becenavê[223] bixûnin.
4 Xêra mala Şîxadî bê me'ne mir̂a bêjin,
5 De çika ew çi mêrek bû,
6 Ciyê xwe çêkir nava ĥeva tiriya da,
7 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

S. 3
1 Mala min, mala min, mala min,

[217] binêr *Melikê R̂eĥmanî*
[218] (49-53)
[219] *tebek*
[220] *me'sî*
[221] *extiyar*
[222] *misk'în*
[223] *bacarê, an belcevêzê*

2 Mala min serê dir̂an[224] *Elîf*[225] *û Bêne*[226],
3 Serê lale Elîf û Bêne,
4 Extîyarê r̂ûniştine, k'oĉekê wana sekinîne, li p'êne,
5 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

S. 4
1 Mala min, extîyarê r̂ûniştine, k'oĉekê wana sekinîne, li p'êne,
2 Werin şêxekî ji mir̂a bînin,
3 Ĥeftê du govek bavê xwe da şêxe, malê şêxa be,
4 Donzde ilman[227] ilma be,
5 P'îrekî minr̂a bînin,
6 Ĥeftê du govek bavê xwe da p'îr be, malî p'îra be,
7 Donzde ilman be,
8 Şêxo dîno, p'îro beden miskîno, Ezîz Xwedaye[228],
9 Melek' Şemsedîne, mala me li şêxa jê di nûrîne,
10 De werin derê p'erbelekê[229] vekin,
11 Belgê becarê bixûnin,
12 Xêra mala Şîxadî bê me'ne mir̂a bêjin,
13 Çika dînê silt'an Êzîd yek, çima meseb hev cudane,
14 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

S. 5
1 Mala min, mala min, mala min,
2 R̂o derk'etiye ji dane,
3 Serê min qurbabe, nûra Şemsê Êzdîna,
4 Daye çarde t'ebeq e'rd û e'zman,
5 Her ça[r] qulba goveka diniya,
6 Nifûsî zencerî t'emam,
7 Behrê Qirmisê, geliyê[230] *Lalişê,*
8 Der û dorê wê dane berxê wî şîlanê,
9 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

S. 6
1 Mala [min, mala min, mala] min.
2 Daye geliyê Lalişê,
3 Der-dorê wê dane berxê wî şîlanê,
4 Gelî şêxan û p'îran,
5 Extîyar, k'oĉekê beden miskîna,
6 Werin, xêra mala Şîxadî, bê me'ne mi r̂a bêjin,
7 Çika ew çi mêreke,
8 Diger̂îne qelemê îmanê,
9 Ew çi mêreke wezirê dîwanê,
10 Ew çi mêreke e'lêkûme[231] selame,
11R̂uniştiye geliyê Lalişê ber berê sikane[232],

---

[224] *duran*
[225] *elîf*
[226] *bê*
[227] *ulm*
[228] *Xuda*
[229] binêr *r̂eşbelek*
[230] *Geliyê*
[231] *e'lêkim*
[232] *sikan*

12 Heyî malê, heyî malê, heyî malê.

15. Qewlê boreborê[233]

S. 1
1 Sêxê Ĥesen Silt'ane,
2 Bavekî[234] qelpê[235] Ȓehmane[236],
3 Silt'an Şîxadî ĥemû derda dermane.

S. 2
1 Sêxê Ĥesen feqîre,
2 Bavekî qelpê mîre,
3 Silt'an Şîxadî ĥemû derdanî xebîre.

S. 3
1 Sêxê Ĥesenî mezine,
2 Bavekî qelpê momine,
3 Mirazê mirazxaza qap'îya Melişîxisine.

S. 4
1 Sêxê Ĥesenî siĥîde,
2 Bavekî[237] qelpê mirîde,
3 Mirazê mirazxaza qap'îyê Silt'an[238] Êzîde.

S. 5
1 Sêxê Ĥesenî esede,
2 Bavekî qelpê semede,
3 Serbira Şîxadî ne li male[239] sere.

S. 6
1 Sêxê Ĥesen e'mere,
2 Xaliqê[240] minî her bi here,
3 Bê ferwara[241] Şîxadî, Melişîxisin ȓuĥ qalbî nayête[242] dere.

S. 7
1 Sêxê Ĥesenî celale,
2 Borê qudretêyî siware[243],
3 Silt'an Şîxadî ĥemû derdayî dermane.

S. 8

---

[233] (53-56)
[234] *bavê*
[235] binêr *qelb*
[236] *reman*
[237] *bavêje*
[238] *sult'an*
[239] *nelimale*
[240] *xalq*
[241] *fewrar*
[242] *nayê te*
[243] *syar*

1 Şêxê Ĥesen diȓ[244] *cemale,*
2 Borê qudretêyî siware
3 Bê ferwara Şîxadî, Melişîxisin t'u ceseda[245] *ȓuĥ te nayê bare.*

S. 9
1 Şêxekî min hebû Hekarî[246] *bû,*
2 Zerevanê qudretê p'ala wî bû,
3 Çarde t'ebeq[247] *e'rd û e'zman k'efa destê silt'an Şîxadîda bû.*

S. 10
1 Şêxekî min hebû Hekarda,
2 Dergewanê qudretê p'al da,
3 Çarde t'ebeq e'rd û e'zman k'efa destê Şîxadîda hesar da.

S. 11
1 Şêxekî min hebû nav e'reba,
2 Xwedanê[248] *qasan*[249] *t'eleba,*
3 Destê silt'an Şîxadî k'oteke ser herçar meseba.

S. 12
1 Sêxekî min hebû E'rebistanê,
2 Xwedanê dedorê diranê,
3 Silt'an Şîxadî xwedanê t'extê qirarê

S. 13
1 Veda, veda,
2 Mîro, berê sibê li me veda,
3 Bangîna xwe bigîne melek'ê[250] *e'rşê semeda,*
4 Hewara kekê şêx Zeydînê[251] *bihata feqîrekî t'ac leka, xerqekî ȓeşî nûrînî ber da.*

S. 14
1 Veda, veda,
2 Mîro, berê sibê sêvane sore,
3 Hewara kekê şêx Zeydînê bihata feqîrekî t'ac leka, xerqekî ȓeşî zincî more,
4 Kekê şêx Zeydînê xirabe, fêriya[252] *davetin xeberê e'rşî jore.*

S. 15
1 Veda, veda,
2 Mîro, berê sibê sêvane zere,
3 Bangîna xwe bigîne melekê e'rşê sere,
4 Bira hewara kekê şêx Zeydînê bihata feqîrekî t'ac leka, xerqekî ȓeşî wê bi nedere,
5 Kekê şêx Zeydînê xirabe, fêriyê[253] *davît xeberê e'rşê k'eser.*

---
[244] *dur*
[245] *ceset*
[246] binêr *Heq war*
[247] *tebek*
[248] *xudan*
[249] *qolsan*
[250] *melek*
[251] *Zinîn*
[252] *feriya*
[253] *fêrîr*

S. 16
1 Veda, veda,
2 Mîro, berê sibê sêvane řeşe,
3 Hewara kekê şêx Zeydîn bihata feqîrekî t'ac leka, xerqekî řeşî wê bi k'eleşe,
4 Kekê şêx Zeydînê xirabe, fêriyê davîtin xeberê zor nexaşin.

S. 17
1 Veda, veda,
2 Mîro, berê sibê sêvane sipîye,
3 Bangîna xwe bigîne melek'ê e'rşê e'liye,
4 Hewara[254] kekê şêx Zeydînê bihata feqîrekî t'ac leka, xerqekî řeşî nûrîniye.

16. Beyt'a şêx Mendê Ferxa[255]

S. 1
1 Siveke mexrûme,
2 Şêx Mendê Fexira[256] borê xwe kir zîne,
3 Ewî çar gêl ĉe'va dibûne.

S. 2
1 Siveke te'rî baba,
2 Şêx Mendê Fexira meşiya bû merzrê ava.

S. 3
1 Çar gêl dibûn ĥeçar çe'va,
2 Gêla kiribû silave,
3 Aha şêx Mendo, bêyî ser seriyan, ĥeçar ĉe'va.

S. 4
1 Gêlê go: «Here lawo, ser sewda[w]o,
2 Ser pişta borê xwe řazawo,
3 Me ĥeçar gêla k'îjana ĥeyrî[257] dima[w]o!»

S. 5
1 Şêx Mend digot: «Ezî ne ser sewda[258] me,
2 Ser pişta borê xwe řazame,
3 Ez bejina bilind, dêmê gulî ĥeyrî mame.

S. 6
1 Gêla go: «Şêx Mendo, nave min Faye,
2 Miĥûba ĥiçkî diniyaye,
3 K'iryameta[259] Şîxadî, melî şêx Îsn řizma giran pê va xuyaye.»

S. 7

---

[254] *hevar*
[255] [31] (57-60)
[256] *Ferx*
[257] *ĥeyîr*
[258] *sersewda*
[259] *k'iriyamet*

1 Gêla yekê go: «Navê min Fate,
2 Miĥûba ĥiçkî welate,
3 K'iryameta Şîxadî, melî şêx Îsn ȓizmê giran pê va hatim.»

S. 8
1 Yekê go: «Navê min Gule,
2 Miĥûba ĥiçkî dile,
3 P'ar tê nebe kesa dil k'afire.»

S. 9
1 Yekê go: «Navê min Ĥebîbe[260],
2 Ĥeça kesê bigire xwetrê dilê xerîbe,
3 Ewan bihuşta[261] baqiyêd heye p'ir nesîve.»

S. 10
1 Gêlê go: «Şêx Mendo, ezê bivime tîre marê[262],
2 Ĥeft[263] t'ebeqê[264] axêda herme xare,
3 Kesekî min nîne ĉare, xêncî wî Xaliqê Cebare.»

S. 11
1 Şêx Mend go: «Gêlê, ezê ȓav-nêĉîra t'erk bidime,
2 Ĥeft t'ebeqê e'rdê dest-pêĉiyê xwe vedime.»

S. 12
1 Gêlê go: «Ezê bibime kevotkeke p'eȓ hêşîne,
2 Ezê bifiȓime ber p'erê e'rşê e'zmîne,
3 Kesekî min ĉar[265] nine, xêncî Melikê[266] Ȓehmîne[267].»

S. 13
1 Şêx Mend go: «Gêlê, ezê bibime bazîkî[268] ĉeng zirave,
2 Ezê bifiȓime ji hindave,
3 Ezê herme nava ȓefê Gêlê di navdane.»

S. 14
1 Gêlê go: «Ezê bivime kevotkeke p'eȓ mirarî,
2 Ezê bifiȓime ber e'zmanê fikî t'e'rî,
3 Kesekî min nîne ĉarî, xencî wî Xaliqî, wî Cebarî.»

S. 15
1 Şêx Mend go: «Herê Gêlê, ezê bivime bazîkî ĉeng kuȓim,
2 Ezê hindavada bifiȓim,
3 Înşala[269] ezê te wan ȓefa dabihirim.»

---
[260] *Ĥebûbe*
[261] *bihişt*
[262] *mar*
[263] *ĥevt*
[264] *tebek*
[265] *çar*
[266] *Melk*
[267] *Ȓemîn*
[268] *be'z*
[269] *Îşela*

S. 16
1 Gêlê go: «Şêx Mendo, here, go bejina min kela kevire,
2 Çar nikalê min sekinîne leşkire,
3 P'ar tê t'unebe kesê dil k'afire.»

S. 17
1 Şêx Mend go: «Herê Gêlê, kela serî jine,
2 Ĥeçî gava mala me bîne,
3 K'ilît-mifte wê destê mala me vedibin.»

S. 18
1 Gêlê go: «Herê şêx Mendo, bejina min kela xar da,
2 Leşkir sekinîne çarnikal da,
3 Kese newêre mêzer bike bal da.»

S. 19
1 Gêlê go: «Herê lawo, bejina min kela nîvî,
2 Serê min hilnayê zêr û zîvî,
3 Gele aşiqê mîna te dikine bê hîvî.»

S. 20
1 Şêx Mend go: «Herê, Gêlê, bejina te kela xar da,
2 Çiqa leşker[270] *bisekinin çarnikal da,*
3 K'iryameta Şîxadî, melî şêx Îsn ezê bême[271] *bal da.»*

S. 21
1 Gêlê go: «Şêx Mendo, ezê bibime sêveke sore guliya dara,
2 Kese tirsa baẍvançiyê mîra newêre mezer bike dal da.»

S. 22
1 Şêx Mend go: «Ezê bibime nexweşekî Heq warî[272]*,*
2 Ezê řazêm řojekê, dudan, sisiyan, du çaran,
3 Xelqê bê: - gel şêx Mendo te çi dermane?
4 Ezê bêjim: - sêva sore guliya darane.
5 Wê herin biqetînin, dayînin ser dilê şêx Mendê Fexira[ne],
6 Wê pê weke her du çe'vane.»

17. Beyt'a şêx Alê Şemsa[273]

S. 1
1 Me yarek digirt me bike minetê,
2 Şerqê bixûnim Şamê her vê xetê,
3 Ew muĥbeta cidê me tê.

S. 2

[270] *leşkir*
[271] *bê me*
[272] *hekar*
[273] [31] (61-63)

1 Me yarek digirt şewq[274] *be,*
2 Ĥemû p'ê û me'niya be, t'erîq be,
3 Ba dilê şêx Alê Şemsa şîrînî şerîf be.

S. 3
1 Xeta me divene,
2 Dîwana Şîxadî vedikene,
3 Te'lî–tengiyê şêx Alê Şemsa têda[275] *hene.*

S. 4
1 Xetê me şîrînin,
2 Dîwana Şîxadî datînin,
3 Te'lî–tengîyê şêx Alê Şemsa têda divînin,
4 Yarû birê axretê[276] *hidretê r̂ûdnin*[277] *hêsira dibarînin.*

S. 5
1 Xetê me narijin,
2 Dîwana Şîxadî datînin,
3 Yarû birê axretê r̂ûdinin hêsira dirêjin.

S. 6
1 Mexso te çovayê,
2 Dengê dûr qewîn nayê,
3 Hatime dengê dûr xwer̂a[278] *bivime.*

S. 7
1 Wexta ezî gulbaẍ bûm,
2 Mecalê Şamê dihatin wext bûm,
3 Ĥeft sala Şamêda[279] *girtî bûm û girî–gef bûm.*

S. 8
1 Pêvirê[280] *me hilatin,*
2 Hatin, hatin, ava bûn,
3 Ĉe'vê miskîn şêx Alê Şemsa ĥeyrî[281] *wan bûn.*

S. 9
1 Pêvirê me hilatine,
2 Me nizanbû qasidê Şamêne,
3 Boy[282] *min sêfîlê Xwedê*[283] *têne.*

S. 10
1 Ezê r̂ûniştime,
2 Ĥalê xwe da mame,

---
[274] *şofîq*
[275] *tê da*
[276] *yar û birê axretê*
[277] *r̂ûdinin*
[278] *xwe r̂a*
[279] *Şamêda*
[280] pêwr
[281] *ĥeyîr*
[282] *boyî*
[283] *Xudê*

3 Min nizanbû[284] ĥebsû Şame[285].

S. 11
1 Îlahiyo, te em nivîsîn,
2 Bin me e’rdekî cî nar[286] sîsî,
3 Dibe qurbetiya qewî li me tîsî.

S. 12
1 Dilo jaro,
2 Ne li wan e’rda, ne li van cîya,
3 Ẍerîbo ezo.

S. 13
1 Ezê r̂ûniştime,
2 Ĥalê xwe da mame,
3 E[z] nizanim k’uva[287] hatime, k’uva herime.

S. 14
1 Ezê r̂ûniştime,
2 Ĥalê xwe da digirîm,
3 Bîna bazeke[288] dil birînim.

S. 15
1 Ta’rîgewrkê[289] li min gewr kir,
2 Berê sibê li min ker kir,
3 Min ĥef[290] [t]sala li Şamêda[291] sefer kir.

S. 16
1 Hat e’yda[292] R̂ehmaniyê[293],
2 Şêx Alê Şemsa zîndanê hate berdanê[294],
3 Hat mizgîna îmanê,
4 Ya R̂ebî, şikir, şêx Alê Şemsa hate dîwanê.

---

284 *nizan bû*
285 *ĥevs û Şame*
286 *cînar*
287 *ku va*
288 *bez*
289 *Terîq e’wrek*
290 *ĥev*
291 *Şamê da*
292 *eyîd*
293 *r̂eman*
294 *ber dan*